

Spm. nr. S 5632

Til fødevareministeren (15/9 04) af:

[Jørn Jespersen](#) (SF):

»Vil ministeren redegøre for gennemførte og planlagte aktiviteter samt status for arbejdet med at integrere miljøhensyn i ministeriets sektorområder (landbrug, fiskeri) såvel i Danmark som i EU?«

Svar (27/9 04)

Fødevareministeren (Hans Christian Schmidt):

Regeringen lægger stor vægt på, at Amsterdamtraktatens artikel 6 om integration af miljøhensyn i sektorpolitikkerne, bliver virkeliggjort i faktisk politik. Agenda 2000-reformen af den fælles landbrugspolitik var et betydeligt skridt i retning af at sikre integrationen af miljøhensyn i landbrugspolitikken. Denne udvikling er befæstet med vedtagelsen af reformen af den fælles landbrugspolitik i juni 2003. Der sker nu en afkobling af størstedelen af den direkte støtte, og der overføres midler til bl.a. en anvendelse på miljø- og naturformål.

Derudover vil udbetalingen af den direkte støtte blive knyttet sammen med et obligatorisk krav om overholdelse af standarder inden for miljø, fødevarerikkerhed, dyre- og plantesundhed i EU-lovgivningen samt kravet om at holde alle landbrugsarealer i god landbrugs- og miljømæssig stand. Miljøkravene og kravet om god landbrugs- og miljømæssig stand indgår i krydsoverensstemmelsesforpligtigheden (cross compliance) fra 1. januar 2005.

Kravene til god landbrugs- og miljømæssig stand er i Danmark fastsat i bekendtgørelsen om direkte betalinger og indeholder bl.a. bestemmelser om plantedække, vedligeholdelse og anvendelse af pesticider eller gødning på landbrugsarealer, hvor dyrkningen er opgivet, eller landbrugsarealer, der er udtaget til brak. På miljøområdet skal bestemmelserne i den nationale implementering af habitat-, fuglebeskyttelses-, slam-, grundvands- og nitratdirektiverne overholdes. Miljøministeriet fastsætter de krav, der er omfattet af krydsoverensstemmelse, i en liste, der forventes offentliggjort primo oktober.

Reformen af den fælles landbrugspolitik medfører, at der overføres flere midler til de EU-medfinansierede landdistriktsprogrammer, som bl.a. understøtter miljø- og naturformål i landbrugspolitikken. Det danske program fokuserer derfor også på integration af miljø, natur og kulturmiljø i jord- og skovbruget. I programmet indgår en række tilskudsordninger, der er målrettet miljø- og naturhensyn i det åbne land, herunder f.eks. fremme af økologisk jordbrug. Ordningerne udvikles og tilpasses løbende i lyset af indvundne erfaringer og politiske prioriteringer herunder for eksempel aftalen om Vandmiljøplan III.

Ud over udmøntningen af den fælles landbrugspolitik har regeringen i sin »Strategi for bæredygtig udvikling – udvikling i balance« fra 2002 anført en række initiativer for den videre nationale indsats for at sikre en bæredygtig udvikling.

I lovgivningen på landbrugsområdet er miljøbeskyttelse og fremme af en bæredygtig udvikling en væsentlig præmis. Senest er det i den nye landbrugslov blevet fastslået, at anvendelsen af landbrugsjorden til naturformål ligestilles med dyrkningsformål. Lov om drift af landbrugsjorder, der ligesom landbrugsloven blev vedtaget af Folketinget i foråret 2004, kan nævnes som et konkret og nyskabende initiativ, der sammen med landbrugsloven understreger, at landbrugsjorder ikke kun kan anvendes til dyrkning men også til natur. Der er bl.a. indført en rydningspligt, som vil kunne medvirke til at vigtige naturarealer ikke gror til, og som understøtter reglerne om krydsoverensstemmelse for udbetaling af den direkte støtte, jf. ovenfor.

Endelig kan det nævnes, at udmøntningen af handlingsplanerne om vandmiljø, ammoniak og pesticider alle bidrager væsentligt til integration af miljøhensyn i lovgivningen og i forvaltningen heraf.

For så vidt angår den fælles fiskeripolitik er formålet at sikre, at ressourcerne udnyttes på en økonomisk, miljømæssig og social bæredygtig måde. EU har ved vedtagelsen af reformen af den fælles fiskeripolitik iværksat flerårsstrategier i form af genopretningsplaner og forvaltningsplaner for flere bestande, der er på lavt niveau.

EU har også gennemført en plan, der har til formål at reducere bifangster af småhvaler (marsvin).

For at forbedre fiskeriforvaltningen gennem mere miljøvenlige fiskerimetoder, har Kommissionen fremlagt en meddelelse om »Fremme af miljøvenlige fiskerimetoder: De tekniske bevarelsesforanstaltningers rolle«. Rådet har på dette grundlag anmodet Kommissionen om at arbejde konkret for at fremme miljøvenlige fiskerimetoder. Der foreslås

bl.a. reviderede og forenklede forslag til tekniske bevarelsesforanstaltninger og prioritering af ordninger, som fremmer miljøvenlige metoder.

På det nationale område implementeres miljøhensyn i fiskeriloven, hvis formål bl.a. er via regulering at sikre beskyttelse og ophjælpning af levende ressourcer i salt- og ferskvand samt at beskytte andet dyre- og planteliv. Derudover er der iværksat en initiativpakke for fiskerisektoren med henblik på at videreudvikle fiskeriet på et bæredygtigt grundlag. Heri indgår afsættelse af 30 mio. kr. til et flerårigt udviklingsprogram, som bl.a. skal bidrage til udviklingen af et mere skånsomt fiskeri.